

William Shakespeare

Hamlet

Literární druh:

Drama

Literární žánr:

Tragédie

Literární forma:

Próza; místy Poezie

Časoprostor:

17 stol.; Dánsko

Kompozice:

Chronologická; 5 dějství

Téma:

Zrada; pomsta; otázka života

Charakteristika hlavní postavy:**Hamlet**

Dánský princ; má 2 osobnosti – prahnoucí po pomstě, bláznivá; syn zavražděného krále; chytrý; prozíravý; spravedlivý; hrdý

Postavy:

Claudius – Hamletův strýc

Gertruda – Hamletova matka

Ofélie – Hamletova láska

Polonius – nejvyšší komoří

Duch Hamletova otce

Horacio – Hamletův nejlepší přítel

Laertes – bratr Ofélie

Jazyk a styl:

Ich-forma; vyprávění; filozofické úvahy; tragické, komické, satirické prvky; dobové narážky; metafory; inverze slovosledu; dvojsmysly

Zkrácený Děj:

- V nočních hodinách se na hradě objevuje přízrak
- Horacio řekne o duchovi Hamletovi, protože duch vypadá stejně jako zesnulý král Hamlet
- Duch mu svěří tajemství → Je to jeho otec a zjevuje se, protože chce, aby Hamlet pomstil jeho smrt
  - Ve spánku ho zavraždil jeho bratr Claudius a je teď králem
- Hamlet předstírá šílenství
- Hamlet tedy sepíše hru, kterou nechá herci zahrát a sleduje strýcovy reakce
- Ten se sám usvědčí
  - Hra ho velmi pobouří a Hamleta nazve bláznem
- Hamlet nešťastnou náhodou zabije Polonia (otec Ofélie)
- Strýc pošle Hamleta do Anglie s tajným příkazem
  - Hamlet měl být popraven
- Hamlet zradu odhalí → sepíše nový list
  - Posílá na smrt dva bývalé spolužáky
- Vrací se do Dánska → Nalézá mrtvou Ofélii
  - Utopila se, protože nemohla unést smutek nad smrtí svého otce
- Poloniovu smrt touží pomstít Laertes
- Král neváhá a navrhuje mu šermířský souboj s Hamletem
  - Podá Hamletovi tupý meč
  - Laertovi meč pokapaný jedem
- Vraždu ještě pojistí otráveným pohárem vína, který je pro Hamleta
- Laert se s Hamletem ještě před tím popere v hrobě samotné Ofélie
- Hamlet se utká s Laertem, ale jedovatým mečem není zraněn jen Laert, ale i Hamlet
- Otrávenou číši nevyпил Hamlet, ale jeho matka
- Hamlet nakonec krále propíchne mečem
- Jediný živý je Horacio, kterého k životu přemluví Hamlet → chce, aby byl jeho příběh pravdivě vyložen
- Přijíždí do království Fortinbras, králevic norský → přebírá moc v zemi.

Děj:

Děj se odehrává převážně na královském hradě **Elsinor**. Hamletovi, korunnímu dánskému princovi, se zjeví duch jeho zesnulého otce. Dozvídá se od něj, že ho zavraždil Hamletův strýc Claudius, když Hamletův otec (dánský král) spal, a to tak, že mu nalil jed do ucha. Po králově smrti si Claudius vzal Hamletovu matku, Gertrudu, a stal se králem.

Hamletovi ale nikdo nevěří, Hamlet prahne po pomstě, která mu zcela zaměstnala mysl. Proto předstírá, že je šílený a že má vidiny. Není si zcela jist Claudiovou vinou, předstírání šílenství mu pomůže snáze odhalit smýšlení lidí v jeho okolí. Na hrad přijíždějí potulní herci, Hamlet do jejich hry vloží pasáž rekonstruuující otcovu vraždu (stvoří divadelní hru, která se podobá skutečným událostem; divadlo na divadle). Čeká na Claudiovu reakci → Claudius svým útekem potvrdí svou vinu.

Hamlet znovu váhá se svou pomstou, když spatřil, že se strýc modlí a lituje svých činů. Hamlet chtěl matce povědět, že se mu zjevuje otcův duch a že ví, co udělal Claudius otcovi. Matka s Hamletem slyší, že někdo poslouchá za závěsem a Hamlet v domněnku, že tam stojí Claudius, do závěsu bodne dýkou a dotýčného zabije.

Vzápětí zjistí, že to byl Polonius, otec jeho milované Ofélie.

Claudius zjišťuje, že je pro něj Hamlet nebezpečný, a posílá jej do Anglie spolu s Rosencrantzem a Guildensternem, bývalými Hamletovými spolužáky, s tajným dopisem (o kterém však Hamlet nemá ani ponětí), aby zde byl Hamlet popraven. Hamlet jeho úklady včas odhalí, dopis vymění za dopis, ve kterém se píše, aby byli popraveni ti, kteří dopis přinesou, tedy Rosencrantz a Guildenstern → Anglický král je skutečně nechá popravit.

Hamlet se vrací do Dánska, kde se stane svědkem Ofélieina pohřbu → Zešílela, protože nemohla přenést přes srdce otcovu smrt, a posléze nešťastnou náhodou utonula. Oféliein bratr Laertes se chce za vraždu svého otce Polonia pomstít. Claudius se spolčí s Laertem a poradí mu, aby Hamleta vyzval na souboj. Pro jistotu dá Laertovi ostrý meč, který je namočený do jedu, zatímco Hamlet záměrně dostává meč tupý.

Laertes se setkává s Hamletem už na pohřbu Ofélie.

Na závěr dojde k souboji, ve kterém Hamlet, s uzmutým otráveným mečem, zabije Laerta, ale sám je zraněn → Umírá na otravu jedem, stihne však ještě zabít podlého Claudia, také otráveným mečem.

Hamletova matka, jako svědkyně, vypije číši otráveného vína, kterou nastražil před soubojem Claudius.

Jediný živý zůstal Horacio, jenž o všem vyložil pravdivý příběh. Toto je pro Shakespearovy tragédie typické zakončení – během děje postupně umírají všechny postavy včetně hlavní, která ale zemře až nakonec.

William Shakespeare (1564 – 1616)

Anglický básník; dramatik; největší dramatik; považován za anglického národního básníka (barda); renesance

Dochováno 38 her, 154 sonetů

Období:

Renesance

Další díla:

Romeo a Julie – tragédie; Sen noci svatojánské – komedie; Zkrocení zlé ženy – komedie

Další autoři:**Anglie**

Christopher Marlowe – Doktor Faustus

Edmund Spenser – Královna víl

Geoffrey Chaucer – Canterburské povídky